

PREMIJERA "SKUP" MARINA DRŽIČA U REŽIJI JOŠKA JUVANČIČA, HNK SPLIT

Kazališni tezoro sa starinskom patinom

Ovakvo uprizorenje bilo bi prihvatljivo u bilo kojem vremenu, a čitavu, pomalo starinsku predstavu uzdigli su glumci s Perom Kvrgićem na čelu

PIŠE
JASMINA PARIĆ

Držičeva "Skupa", komedije o starom škrcu zaljubljenom u svoju posudu sa zlatom, nije bilo na splitskoj sceni punih pedeset godina. Sada je premijerno postavljen o petstotoj obljetnici autorova rođenja, a zaigralo se na sigurne karte koje imaju jamčiti solidnu predstavu: redatelj **Joško Juvančić**, Dubrovčanin, postavio je do sada gotovo sva Držičeva djela, glavna uloga zapala je legendarnog **Peru Kvrgića** koji se odavno dokazao u tumačenju dum Marinovih likova, a i ostala glumačka podjela načinje-

na je na najlogičniji način. I predstava je ispala vrlo solidna, tek pomalo školska, a pojedine "odmaknutije" kreacije dale su naslutiti u kojem se pravcu mogla više razigrati i osloboditi.

Držičeva renesansna komedija o patološkoj opsjednutosti zlatom, nastala po starom Plautovu predlošku, jedno je od remek-djela hrvatske književne baštine, živo i duhovito djelo s gosparima i slugama, ljubavnim nesporazumima i karikaturnim ne-Dubrovčanima, a njezina glavna tema - obožavanje novca - mogla je i naljutiti nekadašnje stanovnike Grada koji su se potkožili uspješnom trgovinom.

Danas, kada smo postali imuni na činjenicu da mogu iščekivati tvornice i banke, a kamoli čup s dukatima, teško da bi se tko mogao naći pogođen Držičevim žalcem, prepoznati se i vrijeđati zbog teksta, ma koliko životan bio. Stoga redatelj

Juvančić i nije inzistirao na interpretaciji koja bi vukla paralele s današnjicom, nego se u ono malo vremena kroz koje je nastajala predstava posvetio svakom liku ponaosob i naročito svladavanju finesa dubrovačkoga govora, jednog od najbitnijih elemenata djela.

Svim likovima odredio je njihovu dozu karikaturnosti, a nosivi stup predstave, Pero Kvrgić, uz nepogrešiv dubrovački govor oživotvorio je smiješnog, ali i očajnog čovjeka. Njegov Skup od prvog koraka na sceni zahvaćen je gvozdanim stiskom straha za svoje dobro, stalno na rubu sloma.

Diskretno gosparsko gay prenemaganje

Olakšicu nalazi jedino u trenucima fizičkog dodira sa svojim novcem, a njegov interpret majstorski je prikazao bolesno stanje uma, dođuse organiziranog, ali stalno zamagljenog jednom jedinom mišlju.

Dostojan partner bio mu je **Frane Perišin** kao Zlatni

Redatelj
Joško
Juvančić

kum i njegova uloga obojena gosparskim prenemaganjem s diskretnim gay naznakama - svakako najoriginalnije rješenje nekog od likova na sceni. Izvrsni glumci mlade generacije, **Dijana Vidušin** kao Gruba i **Mijo Jurišić** kao Munuo suvereno su se zaigrali ulogama slugu, s tipičnim karakteristikama svježine, veselja, jezičnih dvosmislica, blage erotike i koristoljubivosti, ali daleko manje od one Skupove.

Efektne, premda manje uloge, ostvario je čitav niz glumaca svih generacija, od **Jože Odak**, **Snježane Sinovčić-Šiskov**, **Ratka Glavine**, **Nenada Srdelića**, **Ilije Zovka**, **Josipa Zovka** i **Vicka Bilandžića** do najmlađih - **Gorana Markovića** i **Matee Elezović**. U dubrovačkom dijalektu snašli su se uglavnom dobro, ali na sceni se nikome nije bilo lako snaći.

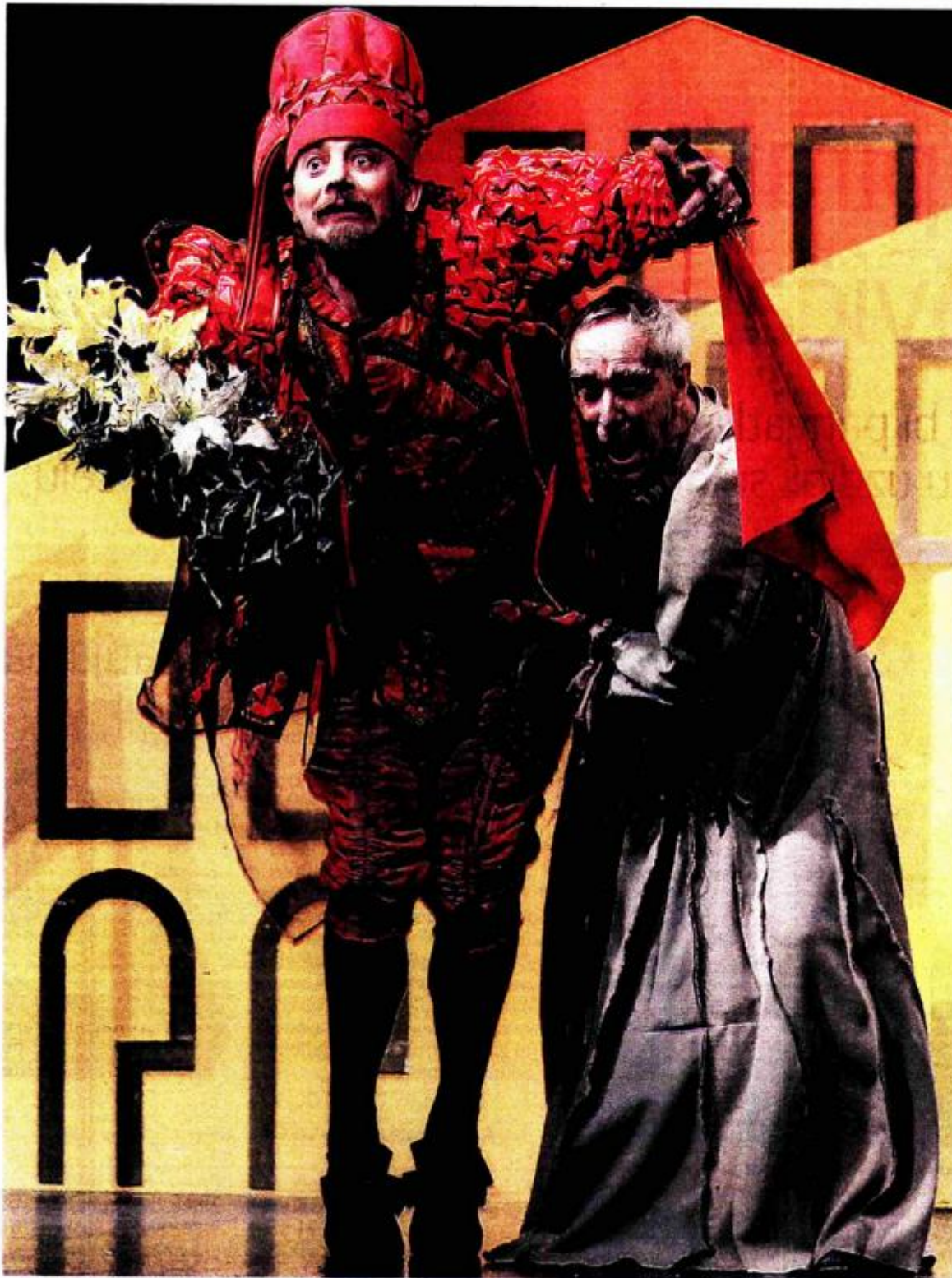
Naime, likovna rješenja predstave nisu bila sretno pogodena. Scenograf **Marin Gozze**, u namjeri da prikaže maketu grada, natisnuo je na

pozornicu niz kućica koje su oduzele gotovo sav prostor za kretanje, prisiljavajući glumce da igraju "na rampi". Tako se možda i igralo u Držičeva doba, na ograničenoj, improviziranoj sceni na nekom vlastelinskom piru, ali na današnjoj kazališnoj pozornici stvorene su samo nepotrebne zapreke.

Kostimi **Marije Žarak** nisu se u osnovi promijenili već godinama, tako da sa svojim vječnim patchworkom - zakrapama, čvorićima i "kurdelama" - premijeri daju ton neke stare predstave koju smo možda gledali i prije dva desetljeća. Predstava tako nije u svim elementima polučila potpuno solidan rezultat, ali su je glumačke kreacije nedvojbeno uzdignile do visoke kvalitete. Istina, ovakvo uprizorenje bilo bi prihvatljivo u bilo kojem vremenu, a šteta je da mu nije dodano bar još nekoliko "ludih", neočekivanijih i hrabrijih poteza - poput **Perišinove** uloge - koji su se pojavili samo u naznakama, a i te kako su oživili čitav komad.

Mijo Jurišić i Dijana Vidušin suvereno su se zaigrali ulogama slugu, sa svježinom, veseljem, jezičnim dvosmislicama i blagom erotikom

REKLI SU O 'SKUPU'

Š. Guberina: 'Briljantno!'

•• Ovo je veliki hommage Držiću, jednom od njegovih ponajboljih tekstova, glumcu koji je oživotvorio niz njegovih likova, ali i kazalištu – rekao nam je kratko Slobodan Prosperov-Novak, poznati hrvatski povjesničar književnosti. Da je redatelj Joško Juvančić uspio dokazati kako je Držić i danas svjež i vitalan, istaknuo je Ante Jelaska, splitski kazališni redatelj i komediograf, koji je s nostalgijom promatrao "škrca", Peru Kvirgića, glumca s kojim je proveo studentske dane.

- On je neiscrpan u svojoj kreativnosti i uvijek nam priprema ugodna iznenađenja te nosi igru oko sebe, što je na kraju i publika nagradila – kaže Jelaska, dodajući kako je "Skup" čisti repertoarni pogodak.

Priznanje prijatelju došao je odati i Špiro Guberina, a osim Kvirgića koji mu je, kako kaže, ostao učitelj za čitav život, kolega glumac je iz – kako veli – briljantne izvedbe ansambla izdvojio šarmantnu i energičnu Dijanu Vidušin kao Grubu, koja HNK Split nakon ljeta mijenja za zagrebačko kazalište Gavella.

Svi su se, pak, suglasili u nadi da će ova predstava ostati trajno na splitskoj sceni.

I. DUJMOVIĆ

Najjače uloge. Frane Perišin donio je sa Zlatnim kumom najoriginalnije glumačko rješenje, a Pero Kvirgić neupitan je, legendarni tumač Držićevih likova